

op dat moment meer krachten in Australië telde (Coster had ze opgevangen) dan het Knil. Met dat al was, schijnt het, Helfrichs beslissing niet gelukkig. 'Ons oordeel over Coster, d.w.z. zowel van de Commissieleden als van de gezant, zou', zo berichtte van Hoogstraten nog geen half jaar later aan van Mook,

'het best als volgt kunnen worden samengevat: dat hij wel van goeden wille is, doch te oud¹, te afgeleefd of afgewerkt om de juiste leiding te geven aan de Nederlandse oorlogsinspanning hier. Hij maakt op ons de indruk dat de meeste dingen slechts vrij oppervlakkig tot hem doordringen en dat hij langzamerhand van binnen een zo verward conglomeraat van geheel of half vergeten of onjuist herinnerde indrukken bezit dat het onmogelijk is, daarmee tot doelbewuste beslissingen te komen.'²

Mogelijk is het dat van Mook kort na zijn aankomst in Australië al weinig met Coster op had maar ook als dat zo was, miste hij de bevoegdheid om de door Helfrich gedane benoeming te corrigeren. Hij had trouwens binnen zijn eigen ressort al zorgen te over: er waren vele honderden vluchtelingen aangekomen, uit Indië waren schepen met hun bemanningen ontsnapt, voor Indië bestemde ladingen lagen in Australische havens, andere ladingen waren uit de Verenigde Staten onderweg, er moest beslist worden wat men met de leerlingen van de vliegscholen van de MLD en de Militaire Luchtmacht van het Knil diende te doen en wat met de bemanningen en de vliegtuigen van KLM en Knilm diende te geschieden, ook moest aandacht worden besteed aan de verbindingen met Indië en de financiële consequenties die uit dat alles voortvloeiden, moesten onderzocht worden. Belangrijker evenwel dan wat in Australië geschiedde, achtte van Mook datgene wat in Londen en in de Verenigde Staten te verrichten viel – in Londen, omdat daar de regering zetelde die hij tot een duidelijke uitspraak over Indië's naoorlogse plaats in het koninkrijk hoopte te kunnen bewegen, in de Verenigde Staten omdat daar de beslissingen genomen werden die het verloop van de oorlog tegen Japan zouden bepalen.

Het zou van Mook mogelijk zijn geweest om, zoals Helfrich had gedaan, één functionaris in Australië tot zijn feitelijke plaatsvervanger te benoemen, maar dat leek hem niet raadzaam. Op 31 maart '42 stelde hij Gerbrandy als minister-president en minister van koloniën voor, een

¹ Coster was in 1886 geboren en in 1942 dus nog geen zestig jaar oud. ² Brief, 2 okt. 1942, van van Hoogstraten aan van Mook (ARA, Collectie-van Mook, 2).